

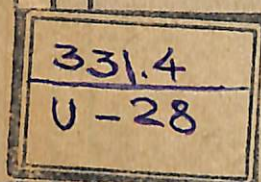
23464

ԳԱՐՆԱՆԱՑԱՆԻ ԿԱՄԴԱՆԻԱ

ՍԱԹԻԿ ՍԱՐՈՒԻԱՆՅԱՆ

ԳԵՂ. ԶԿՈՒՀԻՆ
ԳԱՐՆԱՆԱՑԱՆԻ
ՖՐՈՆՏՈՒՄ

ՊԵՏՅՐԱՏ
ՅԵՐԵՎԱՆ

1-9-3-1

331.4

U-28

ՊԵՏՏՐԱՍԻ ՏՊԱՐԱՆ

ՀՐԱՏ. 1515

ԳՐԱՌԵՊ. 6187 (Բ)

ՊԱՏ. 766

ՖԻՐԱԺ 6000

ԳԵՂԱԿՈՒՅԻՆ ԳԱՐՆԱՆԱՑԱՆԻ ՓՐՈՆՏՈՒՄ

Գուադալուպյան անցել 7 բայլելիկյան յերկրորդ
դարնանացանի աշխատանքներին:

Կաղմակերպել ու մարտական կարգով անցկացնել
այս դարնանացանը՝ կնշանակի ել ավելի արագացնել
յերկրի ինդուստրիացման տեմպը և գյուղատնտեսու-
թյան սոցիալիստական վերակառուցումը:

Այս առթիվ դարնանացանն անցկացնելիս մեր ա-
ռաջ դրված են մի շարք մարտական խնդիրներ՝ լայ-
նացնել ցանքադաշտերը, լայնացնել տեխնիկական
կուլտուրաների՝ առաջին հերթին բամբակի դաշտերը,
բարձրացնել բերքատվությունը, զարգացնել անաս-
նապահությունը, զարգացնել անասնապահության կե-
րի բազան, զարգացնել գյուղատնտեսության տեխնի-
կական բազան և այլն:

Այս բոլոր խնդիրները կարող ենք իրագործել այն
գեպղեղով, յեթե մենք անցնենք գյուղատնտեսության
զարգացման բարձր տեմպերի, յեթե մենք գյուղն ա-
ռաջ տանենք կուլեկտիվացման ճանապարհով: Անհա-
տական մասն, ցրված տնտեսություններն ի վիճակի
չեն լինի բայլելիկյան դարնանացանի առաջ դրված
վերոհիշյալ բոլոր մարտական խնդիրներն իրագոր-
ծել: Մեր մեծ ուսուցիչ Լենինն ասել է. «Յեթե մենք
առաջվա նման մնանք մնալ տնտեսություններում,

քեկուզ վորպես ազատ քաղաքացի՝ ազատ խորհրդով մեզ, միևնույն է, ազատում է անխուսափելի կորուստ»:

Այս տարվա գարնանացանը նոր թափն պետք է տա, ուժեղացնի և լայնացնի գյուղատնտեսության օռոգիական սեկտորը գյուղում:

Համկոմկուսի Կենտկոմի վորոշմամբ՝ հեղափոխական 3-րդ տարում (1931 թ.) գյուղացիական տնտեսությունների կիսից ավելին բնագրկել կոլեկտիվ տնտեսություններում: Հայաստանի Կոմկուսի Կենտկոմի վորոշմամբ՝ 1931 թ. կոլեկտիվացման պետք է լինի թարիկը Հայաստանի չքավոր ու միջակ տնտեսությունների 20-25 տոկոսը: Այդպիսով, այս տարվա գարնանացանը պիտի հզոր խթան հանդիսանա կոլեկտիվացման նոր վերելքի ստեղծման և հաղթարթվոր չքավոր ու միջակ գյուղացիներին բնագրկել կոլեկտեսություններում:

Կարո՞ղ ենք արդյոք իրագործել գյուղատնտեսությունների օռոգիալիստական վերակառուցման այս խնդիրները: Կարո՞ղ ենք արդյոք ապահովել գարնանացանի հիմքում դրված՝ կոլտնտչարժման վերելքի օռոգման դրժքը: Այո՛, հնարավոր է իրագործել, վարպետե՞լ կան մի շարք փաստեր, վորոնք լավ դրսևակն են հանդիսանում այդ դրժքի համար: Վորո՞նք են գրանք: Նախ՝ անցյալ տարվա հաջողությունները:

Յեթե մեզ մոտ, Հայաստանում 1929 թվին կոլտնտեսությունների ցանքադաշտերն ընդգրկում էին ցանքադաշտերի 2,5 տոկոսը, ապա բայլչեվիկյան ռուսիյին գարնանացանին ընդգրկում էին արդեն 13 տոկոսը: Յեթե Հայաստանում 1928 թվին կար ընդամենը մոտ 6 կոլտնտեսություն, վորոնք ընդգրկում

էին միայն 376 տնտեսություն, ապա 1930 թվին զեկտեսություններն արդեն կային 480 կոլտնտեսություն՝ 20-100 չքավոր ու միջակ տնտեսություններով, վորը կազմում է Հայաստանի գյուղացիական տնտեսությունների մոտ 12,5 տոկոսը: Կուսակցության կարեվոր հաջողությունը կայանում էր նրանում, վոր նա լենինյան ճիշտ բաղադրվածության կիրառմամբ կարողացավ գյուղական հիմնական մասսաները վճռականապես թեքել զարգացման գեպի օռոգիալիստական ճանապարհը, վոր կուսակցությանը հաջողվեց «կազմակերպել արմատական բեկումն՝ գյուղական մասսաներում և տանել իր յետեից չքավոր ու միջակ մասսաներին, չնայած բազմաթիվ դժվարություններին, չնայած ամեն տեսակի մոլթ ուժերի գլխադրմանը՝ սկսած կուլակներից, տերտերներից մինչև վճռապարտյունիսաները» (Ստալին):

Կոլտնտեսություններում զգալի չափով բարելավվել է չքավոր ու միջակ գյուղացիների դրությունը: Հայաստանի լենինյան մասում չքավոր տնտեսություններ, վորք մինչ կոլտնտեսություն մտնելը ստանում էր միջին հաշվով 197 ու յեկամուտ, կոլտնտեսությունում այս տարի ստացել է 415 ուրբլի: Միջակ տնտեսությունը՝ 388 ու. փոխարեն ստացել է 516 ու. յեկամուտ: Դաշառցին մասում (Ղուրղուղուլի) չքավոր գյուղացին մինչ կոլտնտեսություն մտնելը ստացել է, միջին հաշվով, 410 ու. յեկամուտ, իսկ այս տարի կոլտնտեսություններում նա ստացել է 856 ու., միջակը՝ 587 ուրբլի: Գլխաց այս տարի ստացել է 976 ուրբլի յեկամուտ: Այնպիսի ցորենի բերքը կոլտնտեսություններում լեզել է 11,2 ցենտներ, իսկ անհատական տնտեսություններում՝ 9,1 ցենտներ (Կոլտնտեսիկոմիտեի օրոգիականություն):

Այս տարի դյուղատնտեսութեանը պիտի արժի 3.500.000 ու. մեքենա, մինչդեռ անցյալ տարի արժել է միայն 1.334.000 ուրբու: Անցյալ տարի մենք ունեցինք մեքենա-արակտորային յերկու կայան, վորոնք ունեյին 200 արակտոր, այս տարի պիտի ունենանք 3 կայան և մեկ կալոննա: Ահա այս փաստերը և անցյալ տարվա մեր ունեցած հաջողութիւններն անհամեմատ են, վոր այս տարվա դարնանացանի առաջ դրված խնդիրները, մանավանդ դյուղատնտեսութեան սոցիալիստական սեկտորի լայնացման և ցանքադաշտերի 30 տոկոսը կոլտնտեսութիւններում ընդգրկելու խնդիրը կիրառործվի:

Գործնական ի՞նչ խնդիրներ են դրված այս տարվա դարնանացանի կամպանիայի առաջ: Նախ՝ անհրաժեշտ է ավելացնել ցանքադաշտերը 26,8 տոկոսով: Անցյալ տարի ավելացված էր միայն 11 տոկոսով: Գլխավորապէս անհրաժեշտ է լայնացնել տեխնիկական կուլտուրաների, առաջին հերթին բամբակի ցանքադաշտերը: Բամբակը մեզ համար այժմ խոշոր նշանակութիւն ունի: 16-րդ համագումարը վորոշել է ծանր արդյունաբերութեան հետ միասին նաև ավելի զարգացնել նաև թեթեւ արդյունաբերութիւնը: Թեթեւ արդյունաբերութեան հիմնական ճյուղերից մեկը համարվում է տեքստիլ արդյունաբերութիւնը, վորի զարգացումը գլխավորապէս կախված է նրանից, թե վորքան շատ կարող ենք մենք նրան հում նյութ մատակարարել և ապահովել նրան բամբակով: Շատ կտոր ստանալու համար հարկավոր է շատ բամբակ տալ: Բամբակի ցանքների տարածութեան լայնացումը հիմա մեր կուսակցութեան համար խոշոր քաղաքական-տնտեսական նշանակութիւն ունեցող խնդիր է: 1931 թ.

դարնանացանին ծրագրված է բամբակի ցանքի տարածութիւնն Անդրկովկասում հասցնել 250.000 հեկտարի, մինչդեռ անցյալ տարի բամբակի ցանքատեքտերի տարածութիւնը յեղել է միայն 150.000 հեկտար: Հայաստանում այս դարնանացանին պիտի բամբակի ցանքադաշտերը հասցնել 25.000 հեկտարի՝ անցյալ տարվա 16.000 հեկտարի դիմաց: Ցանքադաշտերի ավելացումը պիտի կատարվի ի հաշիվ մինչ այժմ չօգտագործված հողերի և բամբակացան չըջաններից հացահատիկային բույսերը դուրս հանելուն: Բամբակացան չըջանների՝ Ղուրղուղուլիի, Ղամարլիի, Վեդիի, Վաղարշապատի հողերն համարյա ամբողջովին պիտի դարձնել բամբակի ցանքադաշտեր: Սոչոր տեղ են բռնելու այս տարվա դարնանացանի պլանում կուլտուրական այլ մշակույթները՝ ծխախոտը, վուշը և այլն: Այդ մշակույթներն այս տարի պետք է ավելացնել 78,6 տոկոսով:

Հիմնական այս թվերը պիտի իմանա մեր յուրաքանչյուր պատգամավորուհի, յուրաքանչյուր գեղըկուհի:

Ցանքադաշտերի լայնացման հետ մեկտեղ մեր առաջ դրված է՝ բարձրացնել բերքատվութիւնը: Դեռ այս տեսակետից մենք յետ ենք մնում կապիտալիստական յերկրներին: Այս խնդիրը մեր կարիվորագույն խնդիրներից մեկն է և յեթե այսոր մեր առաջ դրված է՝ իրագործել բարձր տեմպեր դյուղատնտեսութեան արդյունքների ավելացման տեսակետից, ապա դրա տնտեսաառաջին պայմաններից մեկն է՝ բարձրացնել բերքատվութիւնը: Այս տարի մեզ անհրաժեշտ է հացահատիկային կուլտուրաների բերքատվութիւնը բարձրացնել 11,1 տոկոսով և բամբակի ամեն մի հեկտար-

բից ստանալ 11 ցենտներ՝ կամ 66 փութ բաժրակ։ Այս հնարավոր է իրագործել այն դեպքում, յեթե կիրառենք ագրոձեռնարկումները, յեթե պարարտացնենք հողը, յեթե վոչ մի սերմ առանց զտելու չգցենք հողը։

Այս տարի դարնան գյուղկամպանիան անցկացնելիս մեր առաջ դրված է ամելիի մեծահաս կերպով դարգացնել անասնապահությունը, այն էլ դարգացնել սոցիալիստական հիմունքներով։ 1931 թ. դարնանացանք պիտի անցնի անասնապահական կոլտնտեսությունների և խորհրդային տնտեսությունների դարգացման նշանաբանի տակ։ Ոչոր յեղջուրավոր ոռոգողները պիտի ամելացնել 7 տոկոսով, կոլտնտեսություններում անասունները պիտի ամելացնել 100 տոկոսով։ Հայաստանում այս տարի պիտի կազմակերպվի առաջ խորհրդային տնտեսությունը։

Անասնապահության դարգացման ապահովումը խորը չափով կախված է կերի խնդրի կանոնավորումից։ Առանց կերի չի կարելի պահել ու դարգացնել անասուններ։ Սրա համար ծրագրված է այս տարի պատրաստել 125.000 տոնն սիլոս։

Գարնանացանի կամպանիայի առաջ դրված այս խորը մարտական խնդիրները հնարավոր է իրագործել միայն այն դեպքում, յեթե այդ խնդիրների շուրջ մոբիլիզացիայի յենթարկվեն բանվորների, կոլտնտեսականների, չքավոր ու միջակ գյուղացիների, գրանցթղում բանվորուհիների, կոլտնտեսուհիների, չքավոր ու միջակ գեղջկուհիների ուժերը։ Լենինն ասել է. «Խորհրդային իշխանության սկսած գործն առաջ կգնա միայն այն ժամանակ, յերբ Ռուսաստանում այդ գործին կմասնակցեն միլիոնավոր ու միլիոնավոր կառայք»։

Այս դեպքում էլ հարկավոր է դեկամարել Լենինի պատգամով և մասնակից դարձնել աշխատավոր գեղջկուհիների վողջ մասսաները՝ դարնանացանի կամպանիան հաջողությամբ անցկացնելու համար։

Բայց չէվիկյան յերկրորդ դարնանացանն անցկացնելիս հաշվի պիտի առնել անցյալ տարվա դարնանացանի սխալները և ձեռք առնել բոլոր միջոցները, վորպեսզի այդ սխալները չկրկնվեն նաև այս տարի։

Անցյալ տարի դարնանացանի կամպանիայի ընթացքում միջակի վերաբերմամբ թույլ տված սխալների հետ միասին մեր կուսկադմակերպությունները չկարողացան ոգտադործել նաև կանանց աճող ակտիվությունը։

Մեր յերկրի վերակառուցման ներկա շրջանում, յերբ կուսակցությունը սոցիալիստական հարձակում է կատարում բոլոր Ֆրոնտներում, աշխատավոր դուրացիները համ մասսան ակտիվացել և, նրա հետ զուգընթացաբար ակտիվացել են նաև աշխատավոր գեղջկուհիները։ Գեղջկուհիների ակտիվությունը, վոր ամելիյայատուն կերպով հայաբերվեց խորհուրդների, պատժողովների ընտրություններին, հացաձթերման, դարնանացանի, կալանաշարժման և այլ կարեվոր կամպանիաներ անցկացնելիս, կրկին անգամ ապացուցեց, վոր աշխատավոր գեղջկուհիների լայն մասսաները դուրս են յեկել դիտելու դերից և լծվել են սոցիալիստական չինարարության գործնական աշխատանքներին։

Սակայն անցյալ տարի դարնանացանի կամպանիան անցկացնելիս պարզվեց, վոր վոչ բոլոր տեղերում և վոչ բոլոր կուսակցական կազմակերպությունները կարողացան լիովին օգտագործել կանանց այդ աճող ակտիվությունը՝ դարնանացանի կամպանիան

հաջորդ անցկացնելու համար: Իրա հետեւյալները յեղափոխեցին, վորը գեղջկուհիների հետամնաց խափը, վորը գեղջկով չեւ հասկանում գտնակարգային պայքարի խմաւորը, ընկալ գտնակարգային թշնամու՝ կուլակի ազդեցութեան տակ: Կուլակը մեր աշխատանքները խանդարելու համար տարածել էր մի շարք պրոփոկացիաներ, վոր իբր թէ «կոլխոպ դըմեա՝ յերկաւներէ կհտփաքեն, կաւնեն Մոսկովա, վորը Խորհրդային Միութեանը յերեւելաներին սապոնով պլախի փոխի Ամերիկայի հետ, վորը կոլխոպներում բոլորը 60 մետրանոց վերմակի տակ պլախ պառկեն, վորը կոլխոպներէրը Փոնտով հաց պլախ ստանան» և այլ նման պրոփոկացիաներ:

Այդպիսով, դրա հետեւյալները յեղափոխեցին, վորը գեղջկուհիների հետամնաց մասսան վորոշ անգամ գուրս յեկալ կորսնակութեաններէ կազմակերպման, կորհրդային իշխանութեան, կոմկուսակցութեան կարեւոր միջոցառումների դեմ: Նույնիսկ Գուրգուզովի մի գլուխում, յերբ Յերեւանի աշակերտներից բրիգադ էր գնացել յերկաւներին հաշիւ տունելու՝ մանկական հրապարակների համար, կուլակի պրոփոկացիաներից փախեցած կանայք հարձակել էին այդ բրիգադի վրա՝ ասելով. «Մեր յերկաւներին թույլ չենք տա, վորը ցուցակագրենք և Մոսկովա ուղարկենք»: Մի այլ գլուխում մի ծեր կին մոտեցել է բջիջի քարտուղարին և ասել է—«Յես թույլ չեմ տա, վոր իմ ընտանիքը կորսնակութեան մտնի, քանի վոր գուր վորոշել էր կոլխոպի բոլոր ծեր, անընդունակ կանանց կոտորել, ինչու՝ չեք թողնում իմ մահով մեռնել», մեկ այլ շրջանում մի յերիտասարդ հարս յացակումբած ընկնում է քաղաքից յեկած բրիգադից մեկի վրաները և ասում—«Յես չեմ ուզում կորսնակութեանում բոլոր անգամ

մարդկանց կինը դառնալ»: Նման որինակներ կարելի չէ շատ շրջաններից բերել: Սա ցույց է տալիս, վոր անցյալ տարիս գարնանացանն անցկացնելիս մենք չկարողացանք մի շարք շրջաններում ու գլուխներում գեղջկուհիների մեջ ծավալել բացատրական լսյն աշխատանք դարնանացանի հիմնական խնդիրները շուրջը, չկարողանալերանք պայքարը կուլակային պրոփոկացիայի դեմ և անհրաժեշտ կերպով չողոտագործեցինք կանանց ակտիւութեանն ընդդեմ կուլակների՝ դարնան գլուխական կամպանիայի շուրջը:

Այս տարիս գարնանացանի կամպանիան անցնելու յի գտնակարգային պայքարի էլ ավելի սրված պայմաններում: Գտնակարգային թշնամին դարձյալ պլախ աշխատի խանգարել դարնանացանի աշխատանքները: Բայց չեմ կրնա յերկրորդ դարնանացանը, վորը պլախ ամբայնի մեր գլուխատնտեսութեան սոցիալիստական վերակառուցումը, անշուշտ դրանով ավելի մեծ հարված կառ գտնակարգային թշնամուն, կառհամապատկի նրա ակորթակը և հետաւոր պայքաններ կտակածի համառարած կոլլեկտիւպացման բաղայի հիման վրա կուլակին, վորպես գտնակարգ, յիկվիդացիայի յենթարկելու քաղաքականութեանն արագ կերպով անցկացնելու համար: Անշուշտ կուլակն իր գիւրքերը հեռուութեամբ չի գիջի աշխատ, ինչպես չի գիջի տոնաց կովի և վոչ մի մեռնող գտնակարգ: Նա կաշխատի յերկարացնել իր կյանքը՝ ամեն միջոց ձեռք տանելով խանգարելու դարնանացանի աշխատանքները: Կլանդարեն նաեւ մեր աշխատանքներին կուսակցութեան հիմնական գծից չեղիւղները՝ աջ և «ծախ» սպարարտանիտները:

Այնքը, վորսնք գիտնալի են յինում մեր ամեն մի

դժվարութիւններէց, աշխատել են և աշխատում են
գանդադեցնել գլուղի սոցիալիստական վերակառուց-
ման գործը, աշխատում են կուսակցութիւնը յետ պա-
հեյ հոլլեկտիվացման արագ թափից, ալիստիկ ջուր
լցնելով կուլակի ջրաղացին:

Հենց դրա համար ներկայումս ամենադժուար
վտանգը հանդիսանում է աջ թեքումը, վորի դեմ ան-
խնա պայքարելով՝ հնարավոր կլինի զարնանացանի
մարտական խնդիրները կատարել:

Սակայն աջ թեքման դեմ պայքարելով՝ չի կարելի
աջաթող անել «ձախ» սխալների ու խոտորումների
դեմ՝ պայքարելու գործը, քանի վոր «ձախ» սխալները
կոլտնտշարժման մեջ այնպիսի սխալներ են, վորոնք
ստեղծում են նպատակահարմար իրադրութիւն՝ ուժե-
ղացնելու և ամրացնելու աջ թեքումը կուսակցու-
թյան մեջ» (Ստալին):

Սիրցով-Լոմինաձեյի աջ-«ձախ» ուղղորտյունիստա-
կան յերկերեսանի բլուկը, վորը թերազնահատում է
կոլլեկտիվացման հաջողութիւնը, բացասում է գլու-
ղացիների դարձը դեպի սոցիալիզմ, նույնպես հանդե-
սանում է կուլակի ազննաւորան կուսակցութեան մեջ:

Անշուշտ այս տարի զարնանացանի կամպանիայի
հաջողութիւնը կախված կլինի նրանից, թե ինչպես
մենք՝ հալլի ամենելով անցյալ տարվա գորնանացանի
ընթացքում կատարված սխալները՝ կծավալենք աշխա-
տանքն աշխատավոր գլուղացիների և գեղջկուհիների
մեջ, կնախապատրաստենք նրանց՝ զարնանացանի
մարտական խնդիրները կատարելու, կնախապատրաս-
տենք նրանց՝ գաղափարային թշնամուն և նրա ա-
գենտներին՝ աջ ու ձախ ուղղորտյունիստներին և նրանց

նկատմամբ հաշտվողական վերաբերմունք ունեցող-
ներին հակահարված տալու:

Գարնանացանի մարտական խնդիրները կյանքում
կիրառելու գործում շատ մեծ անելիքներ ունեն գեղջ-
կուհիները, միայն անհրաժեշտ է սկզբից հետ մոտրի-
կացիայի յենթարկել նրանց այդ խնդիրներին շուրջը և
ոգտադարձել նրանց աճող ակտիվութիւնը:

Երջանային կին ակտիվի խորհրդակցութեանե-
րում, պատժողովներում, կոլտնտեսուհիների նիստե-
րում պիտի քննութեան յենթարկել զարնանացանի շք-
ջանային և գլուղական ոլանները: Հասցնելով գարնա-
նացանի պլանը մինչեւ գլուղ, կոլտնտեսութիւն, գլու-
ղական տնտեսութիւն՝ պիտի մշակել գեղջկուհիների
կոնկրետ անելիքները և պայքարել պլանների կրտս-
ման տեղեկեցների դեմ: Գեղջկուհիների ժողովներում
պիտի քննութեան յենթարկվի կուլակային տնտեսու-
թեաների ցուցակը, վորոնց տրվելու յեն հաստատուն
ողանային առաջադրանքներ: Պատժողովները պիտի
հոկեն, վոր չկրկնվի անցյալ տարվա վորձը, յերբ
բաժնակցան շրջաններում կուլակային տնտեսու-
թեաները կարողացել էին թաղցնել բաժնակի հա-
մար պիտանի հողերը և ցանել էին հացահատիկային
կուլտուրաներ:

Բացառելով գեղջկուհիների լայն ժողովներում
զարնանացանի հիմնական խնդիրները՝ պիտի նոր հա-
սանք ակտիվ դեպի կոլտնտեսութեանները: Այս գարնա-
նացանին Ղուրդուղուլի կոլլեկտիվացման առիտը
պիտի և հասցնել մոտավորապես 55-ի, Ղաթարլում՝
40-ի, Վազալում՝ 42-ի, Վեդիում՝ 13-ի: Այս հա-
րսիւքը և կատարել այն դեպքում, յեթե ոլտոժողով-
ները, կոլտնտեսուհիներն ողնեն կուսակցութեանը և

համախմբեն իրենց շուրջը մենատնտեսներին՝ երանց
 փաստերով ասացուցելու կոլտնտեսությունների առա-
 վելու թյուրմեքը: Դեռ կան կոլտնտեսականներ, վո-
 րոնք խորթ աչքով են նայում մենատնտեսներին: Մինչ-
 դեռ 18-րդ համադումերը ընկ. Յակովլևի բերանով
 ասել է, վոր «մենք չքավոր-միջակ մենատնտեսատեր
 գյուղացիներն վրա նայում ենք վոչ թե վորպես ոտակ
 անհատական տնտեսության վրա, մենք հիմա նրանց
 վրա նայում ենք վորպես վոչ կոլտնտեսականների,
 վորոնք դեռ չեն ցանկանում մտնել կոլտնտեսություն,
 բայց վորոնց կոլտնտեսությունների մոռոսայական
 փորձը շատ կարճ ժամանակում կհամողի կոլտնտեսու-
 թյան օւղին անցնելու անհրաժեշտությունը»: Այսպիսով
 անհատ տնտեսատերը հանդիսանում է վաղիս կոլտն-
 տեսականը:

Այս պիտի խմանա յուրաքանչյուր կոլտնտեսուհի
 և աշխատի այդ վոչ կոլտնտեսականներին համոզե-
 լու՝ կոլտնտեսության մեջ մտնելու: Հենց այս տարվա
 դարնանացանը պիտի խթան դառնա նորանոր շերտեր
 կոլտնտեսություններում ընդգրկելու:

Գեղջկուհիներին պիտի մասնակից դարձնել դար-
 նանացանի կամպանիայի հետ կապված մի շարք խո-
 դիրների լուծման գործին:

Գարնանացանի հիմնական խնդիրներից մեկն է
 ժամանակին վար ու ցանք սկսելը. որս համար հարկա-
 վոր է հենց այժմյանից անցնել գյուղատնտեսական մե-
 ճեկանների վերանորոգման գործին: Գյուղատնտեսական
 ինվենտարի նորոգումը, այդ խնդրին ժամանակին
 լուծում տալը մեծ չափով կապահովի գարնանացանի
 հաջողությունը: Դեռ գյուղերում կան մարդիկ, վո-
 րոնք ամբողջովին իրենց հույսը դնում են միայն նոր

մեքենաներ ստանալու վրա և աչքաթուղ են անում հին
 մեքենաները, գյուղում յեղած միջոցների ուղտադո-
 ծումը: Ծիշտ և, այս տարի գյուղին շատ մեքենաներ
 են տրվելու, այս տարի մեքենամատակարարումը
 անցյալ տարվա համեմատությամբ աճելու յե 152 առ-
 կասով, սակայն ախուսմենայնիվ, վորպեսզի պլանով
 նախարարված ցանքադաշտերը վարեն ու ցանեն, պի-
 տի ուղտադոծեն նաև ունեցած մեքենաները: Հարկա-
 ծելով նման անհրաժեշտները, պատժողովները, գեղջկու-
 հիները պիտի ունեն՝ հաշվի առնելու և վերանորոգե-
 լու գյուղում ունեցած բոլոր գյուղատնտեսական մե-
 ճեկանները: Այդ պիտի կատարեն շտապ կարգով, վո-
 րպեսզի չուշանա վարն ու ցանը: Գարնանացանի կա-
 պանիայի համար խոշոր նշանակություն ունի սերմի
 պատրաստման խնդիրը: Անցյալ տարի այս տնտես-
 անից վորոչ դժվարությունների յենք հանդիպել: Մի
 շարք շրջաններում, սերմի բացակայության պատճա-
 րով, հնարավոր չի յեղել ծրագրված պլանն իրագոր-
 ծել: Հույս դնել, թե ամբողջ սերմը կատացվի կենարո-
 նից՝ չի կարելի: անհրաժեշտ է սերմերի, մանավանդ
 կարտոֆիլի և այլն՝ մի մասը համաքից գյուղացիե-
 րից: Սերմի ֆոնդ ստեղծելը անհրաժեշտ է անհետա-
 ձգելի խնդիր և, վորին մեծ աջակցություն կարող են
 ցույց տալ աշխատավոր գեղջկուհիները:

Խոշոր անելիքներ ունեն գեղջկուհիները արտա-
 ձեռնարկումների ասպարիղում: Պատժողովները պիտի
 քննության յենթարկեն ազրոմինիսումը և մշակեն
 պատժողովների մասնակցության կոնկրետ ձևեր:
 Բերքատվությունը դարնանացանի կարեւոր խնդիրնե-
 րից մեկն է համոզիտանում: Բերքատվության բարձրաց-

ման գործում եւս գեղջկուհիները խոշոր դեր ունեն կա-
ռարկելու: Բերքատուութեան բարձրացման համար հար-
կաւոր եւ հողը պարարտացնել: Գեղջկուհին դիտե, վոր
հողի պարարտացման համար կա յերկու միջոց—աղա-
բարարացնել հողը քիմիական ձեւով և դանսզան աղբե-
րով: Բնաւոր հողերը քիմիական նյութերով պարարտա-
ցնելը գնաւեւ հնարավոր չի լինի: Գոմի և այլ սոցերը
յերեկոյ տարիներ կարեւոր տեղ փրնեն
հողի պարարտացման համար: Այլ ստղա-
բիզում խոշոր անելիք ունեն մեր գեղջկու-
հիները: Անցյալ դարնանացանի ժամանակ մեր
չտու աղատ-ողովներ շարաթորչակներէ միջոցով կա-
րողացնել են բակերի դոմերի սոցը, վատարաններէ և
թանկերներէ մոխիրը համարել և դաշտ տեղադրել:
Այլ փորձը պիտի ոգտագործել և այս տարվա գործա-
նացանի ժամանակ:

Բերքատուութեան բարձրացման համար խոշոր դեր
կատարաւ տերի գտումը: Հենց աշմյանից գեղջկուհի-
ները պիտի անցնեն տերի գտման աշխատանքներին
այն հաշվով, վորպէսզէ, համաձայն Կենտկոմի վորոշ-
ման, մինչ մարտի 1-ը սովարումի աջ աշխատանքը և
երազարծմի կուսակցութեան լողունը, վոր վոչ մի
հասակի առանց գտելու չցցել հողը: Պատժողովները
պիտի կազմակերպեն ագրուարչա՝ դաշտերը քաղցրից
և անպատը հողերից մաքրելու:

Այս աշխատանքները կատարելու համար պատժո-
գաթները պիտի կազմակերպեն բրիգադներ, վորոնց
պիտի համաձայնեան գարնանացանի այս կամ այն
դաշմանեան ինքիրը կատարել: Բրիգադներէ աշխա-
տանքներին պետք և մասնակից գարձնել նաեւ պատժո-

դաշտերից դուրս մասցած չքաւոր ու միջակ գեղջկու-
հիներին: Պատժողովները բրիգադներին գեղապարա-
թան տալու և նրանց աշխատանքները ստուգելու նը-
պատակով պիտի հաճախակի լսեն բրիգադներէ գեղու-
ցումները:

Բրիգադները պիտի իրար հետ սոցմրցման մեջ
մանեն և ոգտագործելով աշխատանքի սոցիալիտա-
կան մյուս ձեւերը՝ պետք և իրագործեն իրենց վրա դըր-
ված պարտականությունները: Բրիգադներին, անհոտ
գեղջկուհիներին վողեւորելու և քաջարկելու համար
հարկավոր և շրջաններում, գյուղերում հատուկ ֆոնդ
տեղծել՝ նրանցից լավագոյններին պարգեւատրելու
համար:

Գարնանացանի ամբողջ ընթացքում կտրանաւա-
թունները կազմակերպված ոգնություն պետք և ցաւք
տան մենատնտեսատեր չքաւոր, միջակ գեղջկուհի-
րին՝ նրանց պլանները ժամանակին իրագործելու հա-
մար:

Այս տարվա գարնանացանը պիտի տեւադաշի
գեղջկուհիներին ագրուաշխատանքներին մտանցնելու և
նրանց մեջ ագրուանդրադիտությունը վերացնելու:
Նրաճիմ-ընթերցարանները պետք և կազմակերպեն գը-
րույցներ գեղջկուհիներին համար՝ ագրո և գոմի-
մումի, տեխնիկական կուլտուրաների, անասուններին
խնամելու, գյուղատնտեսութեան վնասարարներին դեմ
պայքարելու և այլ նյութերի մասին: Գարնանացանի
կամպանիայի ընթացքում կազմակերպված բոլոր դա-
սընթացներում՝ տրակտորիստներին, գյուղգործիքներին
մեխանիկներին, ագրո-գործիագործներին և այլն՝ պիտի
տեղադրել նաեւ կանանց:

1454

Գեղջկուհիները լայն խառնիքն այս տարվա դարձա-
նապանի աշխատանքներին մասնակից դարձնելու նպա-
տակով անհրաժեշտ և հոգ տանել նրանց յերկրորդ
դասկան, ընտանեկան աշխատանքներից թեթևագոյնն
էրանք: Գեղջկուհին չի կարող ամբողջովին նվիրվել
դարձանապանի աշխատանքներին, յեթե նրա յերեսան
տանը տոտանց խնամքի մաս, յեթե նրա վրա զեռ ընկած
լինի ճաշ պատրաստելու, լվացը անելու պարտականո-
թյունը: Հարկավոր և ծաղլալել կենցաղային հիմնար-
կությանները՝ մսուրների, մանկական հրապարակների
պանքը: Մյուսը կադատադրեն գեղջկուհուն յերկրորդա-
կան աշխատանքից, որանը հնարաւորություն կան
նրան լծվելու դարձանապանի աշխատանքներին: Բո-
լոր կադմակերպությունները՝ Առժողովմատը, Լուս-
ժողովմատը, Կոլտնտկեստոնը, Հայկոտը, Հայտը
կարկոտալը և այլն՝ հենց այժմյանից պիտի կադմեն
կենցաղային հիմնարկությունների կադմակերպման
պլանը: Այստեղ անհրաժեշտ և կոլտնտեսուհու, պատ-
դաստաւորուհու, չքաւոր ու միջակ գեղջկուհիների
ինքնապարծունելությունը: Լենինն ասել է. — «Մեմ
ստեղծում ենք որինակելի հիմնարկություններ, մաշա-
լաններ, մսուրներ, լվացատներ, վորոնք պատելու
յեն կնոջը տնային տնտեսությունից: Բանվորուհիներ-
ըն ու գեղջկուհիներն իրենք պետք և կադմակերպեն
այդ հիմնարկությունները»: Հենց այս դեպքում էլ,
յեթե այդ դարձի կադմակերպումն իր վրա չվերցնի
գեղջկուհին, ապա դժվար կլինի ծաղլալել այդ հիմնար-
կությանները և դժվար կլինի ապահովել գեղջկուհի-
ներին մասնակցությունը դարձանապանի աշխատանքնե-
րին:

Թաշուք անելիքներն որոնեմն զարհամահացանի կամ պանիսպի բնիսպցում բանվորական պատժողովները :
Բնեկերով բանվորական պատժողովներում զարհամահացանի խնդիրները՝ սկսած ե մշակին բանվորութենեի կոնկրետ անեկիքներն ալ ուստիսպարկում : Բանվորական պատժողովները սկսած ե ոգնեն գեղջկութենեի՝ շէթության, բրկադաների ուղարկման, կենցաղային հիմնարկների կազմակերպման ուղղությամբ : Բանվորութենեի պետք ե աշխատուն արդյունաբերության աշխատանքի տեղափոխման ձևերը տեսնել գեղջկութեի ե ողորմագործել զարհամահացանի կամ պանիսպի տեղեկացման համար :

Միտայն ամբողջ մասսաների, դիմանց թիվում աշխատավոր կանանց լայն խառնելի մասնակցութեամբ հնարավոր կլինի բաշխելիկյան յերկրորդ պարտանացանի խնդիրներն իրաւորձել, զիտն ամենալալ դրամականը կլինի դշտագատնտեսութեան սոցիալիստական վերակառուցումն արդար թախով առաջ տանելու :

ՊՍՏԳԱՄԱՎՈՐՈՒՀԻՆԵՐ, ԿՈՆՏՆՏԵՍՈՒՀԻՆԵՐ,
ԶԲԱՎՈՐ ՈՒ ՄԻԶԱԿ ԳԵՂԶԿՈՒՀԻՆԵՐ, ՀԱՄԱԽԸՄԲ-
ԼԵՔ ԿՈՄԿՈՒՄԻ ՇՈՒՐԶԸ ԵՅՎ ՈՒՅԵՂԱՅՐԵՔ ԲԱՏԼ-
ՇԵՎԻՆԵԱՆ, ԵՐԿՐՈՐԴ ԳԱՐԵԱՆԱՅԱՆ ԶՐՈՆԸ:

54--

ԳԻՆԸ 4 ԿՈՊ. (5/8 մետրոյ)

ՀՀ Ազգային գրադարան

NL0199133

Շ. ՏԱՐՈՒԽԱՆՅԱՆ

Крестьянка на фронте веселой